VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2023. gada 26. aprīlī*

Publiski pakalpojumu līgumi – Iepirkuma procedūra – Konkursa dialogs – Pārejas satelītu *Galileo* piegāde – Pretendenta piedāvājuma noraidīšana – Izslēgšanas kritēriji – Smags pretendenta pārkāpums saistībā ar profesionālo rīcību – Galīga sprieduma vai galīga administratīva lēmuma neesamība – Vēršanās Finanšu regulas 143. pantā paredzētajā paneļkomitejā – Vienlīdzīga attieksme – Pārmērīgi zemas cenas piedāvājums – Acīmredzama kļūda vērtējumā

Lietā T-54/21

OHB System AG, Brēmene (Vācija), ko pārstāv *W. Würfel* un *F. Hausmann*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *G. Wilms*, *L. André*, *J. Estrada de Solà* un *L. Mantl*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Itālijas Republika, ko pārstāv *G. Palmieri*, pārstāvis, kuram palīdz *P. Gentili* un *G. Santini*, *avvocati dello Stato*,

un

Airbus Defence and Space GmbH, Taufkirhene [*Taufkirchen*] (Vācija), ko pārstāv *P.-E. Partsch*, *F. Dewald* un *C.-E. Seestädt*, advokāti,

personas, kas iestājušās lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. Ž. Kosteira [*M. J. Costeira*] (referente), tiesneši M. Kančeva [*M. Kancheva*] un P. Zilgalvis,

sekretārs: P. Kullens [*P. Cullen*], administrators,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā 2021. gada 26. maija rīkojumu *OHB System*/Komisija (T-54/21 R, nav publicēts, EU:T:2021:292),

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

– 2021. gada 30. jūnija rīkojumu *OHB System*/Komisija (T-54/21, nav publicēts),

– 2021. gada 2. decembra rīkojumu *OHB System*/Komisija (T-54/21, nav publicēts, EU:T:2021:878),

– 2022. gada 17. oktobra procesa organizatoriskos pasākumus un Komisijas atbildi, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2022. gada 29. oktobrī,

pēc 2022. gada 17. novembra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

Spriedums [1]

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītāja – *OHB System AG* – lūdz atcelt Eiropas Komisijas lēmumus, kuri prasītājai paziņoti ar 2021. gada 19. janvāra vēstuli un 22. janvāra faksu, neizvēlēties tās piedāvājumu, kas iesniegts konkursa procedūrā konkursa dialoga 2018/S 091-206089 par pārejas satelītu *Galileo* piegādi formā, kā arī piešķirt līgumu diviem citiem pretendentiem (turpmāk tekstā – "apstrīdētie lēmumi").

Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītāja ir saskaņā ar Vācijas tiesībām dibināta sabiedrība, kuras darbības joma ir inovatīvu kosmosa sistēmu un projektu izstrāde un īstenošana, kā arī īpašu aeronavigācijas, kosmosa un telemātikas produktu, tostarp ģeostacionāro un zemās orbītas satelītu, tirdzniecība.

3 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1285/2013 (2013. gada 11. decembra) par Eiropas satelītu navigācijas sistēmu ieviešanu un ekspluatāciju un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 876/2002 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 683/2008 (OV 2013, L 347, 1. lpp.), 2. apsvērumu un 2. panta 1. un 2. punktu *Galileo* programmas mērķis ir izveidot un ekspluatēt Eiropas satelītu navigācijas un pozicionēšanas sistēmu, kas īpaši izstrādāta civilām vajadzībām un kas ietver satelītu konstelāciju un globālu staciju tīklu uz zemes.

4 Saskaņā ar Regulas Nr. 1285/2013 12. panta 1. punktu Komisijai ir vispārēja kompetence attiecībā uz *Galileo* programmu, un saskaņā ar šīs pašas regulas 15. panta 1. punktu – šīs programmas izvēršanas posma īstenošanai tā ar Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA) noslēdz deleģēšanas nolīgumu, kurā ir sīki izklāstīti aģentūras uzdevumi, it īpaši saistībā ar sistēmas iepirkumu.

5 Deleģēšanas nolīguma ietvaros, ko Komisija un EKA noslēdz *Galileo* programmas izvēršanas posma īstenošanai, EKA uzdevums ir organizēt ar šo programmu saistītās iepirkuma procedūras, un Komisija ir līgumslēdzēja iestāde.

[1] Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

6 Ar 2018. gada 15. maija paziņojumu par līgumu, kas publicēts 2018. gada 15. maija *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* papildinājumā (OV 2018/S 091-206089) un tīmekļvietnē "emits.esa.int", EKA, rīkojoties Komisijas vārdā un uzdevumā, uzsāka iepirkuma procedūru par pārejas satelīta *Galileo* piegādi konkursa dialoga (turpmāk tekstā – "strīdīgais konkursa dialogs") formā. Procedūra tika uzsākta šādā formā, jo Komisija jau bija identificējusi un noteikusi savas vajadzības, bet vēl nebija noteikusi precīzus līdzekļus, kas ir vispiemērotākie to apmierināšanai.

7 Strīdīgais konkursa dialogs sākotnēji attiecās uz četru (kas var sasniegt divpadsmit) tādu pārejas satelītu *Galileo* iegādi, kuriem piemīt īpašības, kas izstrādātas, lai nodrošinātu pāreju no pirmās uz otro *Galileo* satelītu paaudzi. Tika nolemts izmantot vairākus nodrošinājuma avotus atbilstoši Regulas Nr. 1285/2013 19. panta d) punktam, saskaņā ar kuru var tikt atlasīti divi pretendenti un var tikt noslēgti divi līgumi provizoriski divu satelītu paralēlai piegādei katram pretendentam.

8 Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bija balstīta uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu atkarībā no diviem piešķiršanas kritērijiem – no cenas, kas veido 35 %, un no kvalitātes, kura parasti veido 65 %. Kvalitātes kritērijs bija sadalīts piecos apakškritērijos. Pirmais apakškritērijs, kas veidoja 10 %, attiecās uz pretendenta piedāvāto cilvēkresursu un tehnisko resursu un iekārtu piemērotību un atbilstību saistībā ar piedāvājumā aprakstīto tehnisko un programmu risinājumu. Otrais apakškritērijs, kas veidoja 25 %, attiecās uz prasību un mērķu izpratni, tostarp drošības jomā, uz kvalifikāciju un piedāvātā projekta izstrādes gatavības pakāpi, piedāvātā projekta izstrādes piemērotību, kvalitāti un stabilitāti un uz tehnisko nosacījumu ievērošanu. Trešais apakškritērijs, kas veidoja 30 %, attiecās uz darba programmas kvalitāti un piemērotību, specifikāciju ievērošanu, tehniskās plānošanas atbilstību, kā arī pieeju testēšanas vai izmēģinājumu jomā, risku pārbaudi un risku samazināšanas piedāvājumiem, tostarp tehnoloģiju dažādošanu. Ceturtais kritērijs, kas veido 25 %, attiecās uz pārvaldības, izmaksu aprēķina un darbu izpildes plānošanas piemērotību. Piektais kritērijs, kas veido 10 %, attiecās uz iepirkuma un līguma nosacījumu ievērošanu.

9 Strīdīgais konkursa dialogs norisinājās trīs posmos. Pirmie divi posmi norisinājās saskaņā ar Regulu Nr. 1285/2013, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.), un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012 (2012. gada 29. oktobris) par Regulas Nr. 966/2012 piemērošanas noteikumiem (OV 2012, L 362, 1. lpp.). Trešais posms norisinājās saskaņā ar Regulu Nr. 1285/2013, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV 2018, L 193, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Finanšu regula").

10 Pirmais strīdīgā konkursa dialoga posms sākās 2018. gada maijā, kad EKA publicēja "uzaicinājumu iesniegt dalības pieteikumu".

11 Ņemot vērā saņemtos dalības pieteikumus, EKA atlasīja trīs pretendentus, proti, prasītāju, *Airbus Defence and Space GmbH* (turpmāk tekstā – "*ADS*") un *Thales Alenia Space Italia* (turpmāk tekstā – "*TASI*") (turpmāk tekstā abi kopā – "pretendenti").

12 Otrais posms sākās 2018. gada jūlijā un tā mērķis bija identificēt un noteikt līdzekļus, kas ir piemēroti, lai vislabāk apmierinātu līgumslēdzējas iestādes vajadzības. Sākumā EKA aicināja pretendentus iesniegt "sākotnējo piedāvājumu" un nosūtīja tiem "īpašos iepirkuma nosacījumus attiecībā uz uzaicinājumu iesniegt sākotnējo piedāvājumu". Tad pēc dialoga perioda EKA aicināja pretendentus iesniegt "pārskatītu piedāvājumu" un nosūtīja tiem "iepirkuma nosacījumus attiecībā uz uzaicinājumu iesniegt pārskatītu piedāvājumu". 2018. gada 26. septembrī prasītāja iesniedza savu sākotnējo piedāvājumu un 2019. gada 11. oktobrī tā iesniedza savu pārskatīto piedāvājumu.

13 Trešais posms sākās 2020. gada augustā un pēc vēl viena dialoga perioda EKA aicināja pretendentus iesniegt savu "galīgo piedāvājumu" un nosūtīja tiem "iepirkuma nosacījumus attiecībā uz uzaicinājumu iesniegt galīgo piedāvājumu". 2020. gada 11. oktobrī prasītāja iesniedza savu galīgo piedāvājumu.

14 Laikposmā no 2020. gada oktobra līdz decembrim pretendentu galīgos piedāvājumus novērtēja vērtēšanas komisija, ko veido EKA, Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūras (*GSA*) un Komisijas pārstāvji un kas novērtējuma rezultātus darīja zināmus novērtējuma ziņojumā (turpmāk tekstā – "novērtējuma ziņojums").

15 Ar 2020. gada 23. decembra vēstuli, kas nosūtīta Komisijai un kuras kopija nosūtīta arī EKA (turpmāk tekstā – "2020. gada 23. decembra vēstule"), prasītāja būtībā lūdza Komisiju vispirms apturēt strīdīgo konkursa dialogu, jo ir "aizdomas, ka *ADS* darbinieks ir pārkāpis tās komercnoslēpumu", pēc tam veikt izmeklēšanu par šo jautājumu un, visbeidzot, attiecīgā gadījumā izslēgt *ADS* no strīdīgā konkursa dialoga.

16 Šajā vēstulē prasītāja būtībā informēja Komisiju par to, ka: pirmkārt, [*konfidenciāli*] [2] (turpmāk tekstā – "bijušais darbinieks") pie prasītājas bija strādājis no 2016. gada 22. decembra līdz 2019. gada novembra beigām un kā administratīvajam ģenerāldirektoram viņam bija plaša piekļuve projekta datiem un viņš bija piedalījies prasītājas iesniegtā piedāvājuma sagatavošanā strīdīgā konkursa dialoga ietvaros. It īpaši viņš bija iesaistīts tās piedāvājuma tehniskās daļas "stratēģijā", kā arī "stratēģijā" saistībā ar cenu un cenas aprēķinu. Otrkārt, 2019. gada 11. novembrī pēc attiecīga bijušā darbinieka lūguma viņš un prasītāja parakstīja priekšlaicīgu darba līguma izbeigšanu. Treškārt, 2019. gada decembrī bijušo darbinieku darbā pieņēma *ADS*, un 2020. gadā viņš *ADS* ieņēma amatu, kurā viņš vadīja departamentu, kas atbildīgs par piedāvājumu, kuru *ADS* iesniegusi strīdīgā konkursa dialoga ietvaros. Turklāt bija norādes, ka bijušais darbinieks ir ieguvis konfidenciālu prasītājas informāciju, kas var sniegt *ADS* nepamatotu priekšrocību strīdīgā konkursa dialoga ietvaros. Ceturtkārt, prasītāja bija likusi izanalizēt datoru, ko bijušais darbinieks tajā bija izmantojis, un šajā analīzē tika atklāti dokumenti, kuri pierāda, ka, pirmām kārtām, kopš 2019. gada jūnija viņam bija nodoms mainīt darba devēju, otrām kārtām, sarunās par pieņemšanu darbā *ADS* viņš tai it īpaši esot norādījis, ka, pieņemot viņu darbā, tai būšot priekšrocības projektos, kuros tā konkurē ar prasītāju, un, trešām kārtām, bija norādes, kas pierāda, ka bijušais darbinieks bija nokopējis konfidenciālus prasītājas failus. Piektkārt, par minētajiem apstākļiem tiek veikta krimināllizmeklēšana, ko veic Vācijas kompetentā prokuratūra pēc sūdzības, kuru 2020. gada martā prasītāja iesniegusi pret bijušo darbinieku.

17 Pamatojoties uz novērtējuma ziņojumu, Komisija nolēma neizraudzīties prasītājas piedāvājumu un izraudzīties *TASI* un *ADS* piedāvājumus. Apstrīdētos lēmumus EKA prasītājai paziņoja ar 2021. gada 19. janvāra vēstuli un 2021. gada 22. janvāra faksu.

[2] Konfidenciālie dati ir aizklāti.

18 Ar 2021. gada 19. janvāra vēstuli EKA informēja prasītāju par lēmumu neizvēlēties tās piedāvājumu, jo tas nebija saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums. Šīs vēstules pielikumā EKA tai nosūtīja izvilkumu no tās galīgā piedāvājuma novērtējuma, ko veikusi vērtēšanas komisija, ņemot vērā piecus kvalitātes kritērija apakškritērijus.

19 Pēc tam 2021. gada 20. janvāra faksā prasītāja lūdza EKA tai paziņot informāciju par izraudzītajiem pretendentiem, to piedāvājumu raksturlielumus un priekšrocības, kopējo cenu, kas izmantota, lai izveidotu klasifikāciju, kā arī detalizētu tās piedāvājuma novērtējumu.

20 Ar 2021. gada 20. janvāra vēstuli Komisija, atsaukdamās uz 2020. gada 23. decembra vēstuli, informēja prasītāju, ka, pirmkārt, nav pietiekamu iemeslu, lai pamatotu strīdīgā konkursa dialoga apturēšanu šajā stadijā, otrkārt, saistībā ar apgalvojumiem par prasītājas komercnoslēpumu prettiesisku piesavināšanos valsts iestādēs jau tiek veikta izmeklēšana, un uz tajā izdarītajiem secinājumiem tā var balstīties un vajadzības gadījumā veikt papildu pasākumus, un, treškārt, minētie apgalvojumi nebija apstiprināti galīgā spiedumā vai galīgā administratīvā lēmumā Finanšu regulas 136. panta 1. punkta izpratnē un tādējādi izslēgt *ADS* no strīdīgā konkursa dialoga nebija pamata.

21 Ar 2021. gada 22. janvāra faksu EKA paziņoja prasītājai izraudzīto pretendentu nosaukumus, proti, *TASI* un *ADS*, kopējo cenu un to piedāvājumu galīgo klasifikāciju, kā arī to klasifikāciju atbilstoši pieciem kvalitātes kritērija apakškritērijiem. Šīs vēstules pielikumā EKA prasītājai nosūtīja detalizētus tās piedāvājuma novērtējuma rezultātus, ņemot vērā piecus kvalitātes kritērija apakškritērijus.

22 Pretendentu piedāvājumi bija klasificēti šādi: pirmajā vietā – *TASI* piedāvājums, otrajā vietā – *ADS* piedāvājums un trešajā vietā – prasītājas piedāvājums. Šie piedāvājumi bija novērtēti, ņemot vērā divus šī sprieduma 8. punktā norādītos piešķiršanas kritērijus. Runājot par kvalitātes kritēriju, *TASI*, *ADS* un prasītājas piedāvājumi attiecīgi bija klasificēti pirmajā, otrajā un trešajā vietā. Runājot par cenas kritēriju, *ADS* piedāvājums par kopējo cenu 707 679 174,75 EUR, *TASI* piedāvājums par kopējo cenu 804 127 000,00 EUR un prasītājas piedāvājums par kopējo cenu 822 786 000,00 EUR attiecīgi bija klasificēti pirmajā, otrajā un trešajā vietā.

23 Ar 2021. gada 28. janvāra vēstuli prasītāja lūdza Komisiju, pirmkārt, izslēgt *ADS* no strīdīgā konkursa dialoga, otrkārt, grozīt apstrīdētos lēmumus, piešķirot līgumu prasītājai, treškārt, piešķirt tai piekļuvi visiem strīdīgā konkursa dialoga lietas materiāliem un novērtējuma ziņojumam un, ceturtkārt, neparakstīt līgumus, līdz tiks pieņemts lēmums par tās celtajiem iebildumiem. Šajā vēstulē prasītāja apgalvoja, ka *ADS* ir jāizslēdz, ņemot vērā, ka, pirmām kārtām, tā ir pārkāpusi konkurences noslēpuma principu, sava piedāvājuma izstrādē iesaistot bijušo darbinieku, un, otrām kārtām, tās piedāvājums esot bijis nepamatoti lēts.

Lietas dalībnieku prasījumi

24 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdētos lēmumus;

– dot rīkojumu Komisijai tai piešķirt piekļuvi strīdīgā konkursa dialoga lietas materiāliem;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

25 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt daļēji kā nepieņemamu un daļēji kā nepamatotu;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

26 Itālijas Republika un *ADS* lūdz Vispārējo tiesu prasību noraidīt.

Juridiskais pamatojums

[..]

Par lietas būtību

[..]

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Finanšu regulas 136. pantā paredzēto izslēgšanas kritēriju, kā arī vienlīdzīgas attieksmes un "konkurences noslēpuma" principu pārkāpumu

[..]

– Par pirmā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz Finanšu regulas 136. pantā paredzēto izslēgšanas kritēriju pārkāpumu

53 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka ar lēmumu daļu līguma piešķirt *ADS* ir pārkāpts Finanšu regulas 136. pants un 167. panta 1. punkta b) apakšpunkts, jo *ADS* esot bijis jāizslēdz no strīdīgā konkursa dialoga.

54 Vispirms prasītāja apgalvo, ka *ADS* esot bijis jāizslēdz no strīdīgā konkursa dialoga, pamatojoties uz Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktu, jo, no vienas puses, pastāv prezumpcija par pretkonkurences nolīgumu vai noklusētu aizliegtu vienošanos starp *ADS* un bijušo darbinieku, lai izkropļotu konkurenci ar prasītāju strīdīgā konkursa dialoga ietvaros, un, otrkārt, tāpēc, ka, pieņemot darbā bijušo darbinieku, tiek prezumēts, ka *ADS* ir centusies iegūt konfidenciālu prasītājas informāciju, kura tai var sniegt nepamatotu priekšrocību strīdīgā konkursa dialoga laikā.

55 Tad prasītāja norāda tā ka galīga sprieduma vai galīga administratīvā lēmuma neesot bijis, *ADS* esot bijis jāizslēdz, pamatojoties uz Finanšu regulas 136. panta 2. punktā paredzēto provizorisko juridisko klasifikāciju. Turklāt tā apgalvo, ka Komisijai esot bijis jāizmeklē fakti un jāiegūst informācija no *ADS*.

56 Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka *ADS* esot bijis jāizslēdz, pamatojoties uz Finanšu regulas 136. panta 4. punkta a) apakšpunktu, jo bijušais darbinieks *ADS* ieņēma vadošu amatu un atradās vienā no situācijām, kas ir paredzētas Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

57 Komisija un personas, kas iestājušās lietā, apstrīd šos argumentus.

58 Vispirms jānorāda, ka Finanšu regulas 167. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka līgumi tiek piešķirti, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem, ja vien līgumslēdzēja iestāde ir pārbaudījusi, ka kandidāts vai pretendents nav ticis nedz izslēgts atbilstoši 136. pantam, nedz noraidīts atbilstoši šīs pašas regulas 141. pantam.

59 Runājot par izslēgšanas kritērijiem, no Finanšu regulas 136. panta 1. punkta izriet, ka "atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 135. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu no dalības piešķiršanas procedūrās, kuras reglamentē ar šo regulu, [..] ja minētā persona vai subjekts ir vienā no šādām izslēgšanas situācijām", kas paredzētas šīs regulas 136. panta 1. punkta a)–h) apakšpunktā. It īpaši saskaņā ar minētās regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktu "atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 135. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu no dalības piešķiršanas procedūrās, kuras reglamentē ar šo regulu, [..] ja [..] c) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo rīcību [..], tostarp jo īpaši [,] ii) nolīguma noslēgšana ar citām personām vai subjektiem nolūkā izkropļot konkurenci [vai] v) mēģinājums iegūt konfidenciālu informāciju, kas tai varētu dot nepamatotas priekšrocības piešķiršanas procedūrā".

60 Turklāt saskaņā ar Finanšu regulas 136. panta 4. punkta a) apakšpunktu atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 135. panta 2. punktā paredzēto personu vai subjektu, ja "fiziska vai juridiska persona, kas ir 135. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekle vai kam ir pārstāvības, lēmumu pieņemšanas vai kontroles pilnvaras attiecībā uz minēto personu vai subjektu, ir vienā vai vairākās [136.]panta 1. punkta c)–h) apakšpunktā minētajās situācijās".

61 Turklāt Finanšu regulas 136. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka tad, "ja nav galīga sprieduma vai attiecīgā gadījumā galīga administratīvā lēmuma šā panta 1. punkta c), d), f), g) un h) apakšpunktā minētajos gadījumos [..], atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 135. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu, pamatojoties uz [c), d), f), g) un h) apakšpunktā] minētās rīcības provizorisku juridisko klasifikāciju, ņemot vērā konstatētos faktus vai citus konstatējumus, kas iekļauti [šīs regulas] 143. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumā".

62 No iepriekš minētajām tiesību normām it īpaši izriet, ka līgumslēdzēja iestāde izslēdz pretendentu no dalības iepirkuma procedūrā, ja minētais pretendents atrodas kādā no situācijām, kuras atbilst trim šī sprieduma 59.–61. punktā minētajiem izslēgšanas kritērijiem.

63 Tādējādi pirmais izslēgšanas kritērijs, kas paredzēts Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktā kopsakarā ar 135. panta 2. punkta a) apakšpunktu, atbilst situācijām, kurās ar galīgu spriedumu vai attiecīgā gadījumā ar galīgu administratīvu lēmumu ir konstatēts, ka pretendents ir pieļāvis smagu pārkāpumu saistībā ar profesionālo rīcību, rīkojoties vienā no Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktā paredzētajiem veidiem, proti, ir noslēdzis nolīgumu ar citām personām vai subjektiem ar nolūku izkropļot konkurenci vai ir mēģinājis iegūt konfidenciālu informāciju, kas tam varētu sniegt nepamatotas priekšrocības iepirkuma procedūrā.

64 Otrais izslēgšanas kritērijs, kas paredzēts Finanšu regulas 136. panta 4. punkta a) apakšpunktā kopsakarā ar tās 135. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktu, atbilst situācijām, kurās ar galīgu spriedumu vai attiecīgā gadījumā ar galīgu administratīvu lēmumu ir konstatēts, ka fiziska vai juridiska persona, kas ir pretendenta pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekle vai kam ir pārstāvības, lēmumu

pieņemšanas vai kontroles pilnvaras attiecībā uz minēto pretendentu, ir pieļāvis smagu pārkāpumu saistībā ar profesionālo rīcību, rīkojoties kādā no Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktā paredzētajiem veidiem.

65 Trešais izslēgšanas kritērijs, kas paredzēts Finanšu regulas 136. panta 2. punkta pirmajā daļā kopsakarā ar tās 135. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktu un 143. panta 6. punkta a) apakšpunktu, atbilst situācijām, kurās tad, ja nav galīga sprieduma vai galīga administratīvā lēmuma, veicot provizorisku juridisko klasifikāciju, kas ir ietverta Finanšu regulas 143. pantā paredzētās paneļkomitejas (turpmāk tekstā – "paneļkomiteja") ieteikumā, ir konstatēts, ka pretendents ir pieļāvis smagu pārkāpumu saistībā ar profesionālo rīcību, rīkojoties kādā no minētās regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un v) punktā paredzētajiem veidiem. Saskaņā ar Finanšu regulas 135. panta 4. punktu lēmumu izslēgt pretendentu, pamatojoties uz 136. panta 2. punktā paredzēto provizorisko klasifikāciju, līgumslēdzēja iestāde var pieņemt tikai pēc tam, kad ir saņēmusi paneļkomitejas ieteikumu.

66 Šajā gadījumā šī sprieduma 63. punktā minētie pirmā izslēgšanas kritērija piemērošanas nosacījumi nav izpildīti. Lietas dalībnieki neapstrīd, ka strīdīgā konkursa dialoga laikā saistībā ar *ADS* nebija nedz galīga sprieduma, nedz galīga administratīva lēmuma Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

67 Runājot par otro izslēgšanas kritēriju, no šī sprieduma 64. punktā minētajām Finanšu regulas tiesību normām izriet, ka pretendentu var izslēgt tikai tad, ja ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvu lēmumu ir konstatēts tādas fiziskas vai juridiskas personas smags pārkāpums saistībā ar profesionālo rīcību, kas ir tās pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekle.

68 Pat ja pieņem, ka bijušo darbinieku varētu uzskatīt par *ADS* pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekli Finanšu regulas 136. panta 4. punkta a) apakšpunkta izpratnē, no lietas materiāliem nekādi neizriet, ka būtu bijis galīgs spriedums vai galīgs administratīvs lēmums saistībā ar bijušo darbinieku, un prasītāja to nemaz arī neapgalvo. Runājot par bijušā darbinieka rīcību, no lietas materiāliem izriet, ka sūdzība, ko prasītāja pret viņu iesniegusi Vācijas kompetentajā prokuratūrā, ar 2020. gada 10. decembra lēmumu tika atstāta bez izskatīšanas un ka "administratīvā sūdzība", kuru prasītāja bija iesniegusi pret šo lēmumu atstāt sūdzību bez izskatīšanas, tika noraidīta ar kompetentās prokuratūras 2021. gada 1. marta lēmumu.

69 Tādējādi šajā gadījumā nav pierādīts šī sprieduma 63. un 64. punktā minētā pirmā un otrā izslēgšanas kritērija pārkāpums.

70 Runājot par trešo izslēgšanas kritēriju, ir jāatgādina, kā tas izriet no šī sprieduma 65. punkta, ka pretendentu var izslēgt no iepirkuma procedūras, tikai pamatojoties uz provizorisku tā rīcības juridisko klasifikāciju, ņemot vērā faktus vai konstatējumus, kas ir ietverti paneļkomitejas ieteikumā.

71 Šajā gadījumā ir skaidrs, ka Komisija nav vērsusies šajā paneļkomitejā. Tādēļ rodas jautājums, vai, nevērsdamās minētajā komitejā, Komisija nav izpildījusi savus pienākumus, kas tai izriet no Finanšu regulas 136. panta 2. punkta pirmās daļas un 143. panta, pārkāpjot trešo izslēgšanas kritēriju.

72 Vispirms ir jāsniedz daži precizējumi saistībā ar vēršanos paneļkomitejā un provizorisku juridisko klasifikāciju, pamatojoties uz kuru pretendents var tikt izslēgts no iepirkuma procedūras.

73 Pirmkārt, vēršanās paneļkomitejā, lai saņemtu ieteikumu, kurā attiecīgā gadījumā ir ietverta pretendenta rīcības provizoriska juridiskā klasifikācija, pamatojoties uz kuru tas var tikt izslēgts no iepirkuma procedūras, mērķis ir Savienības finanšu interešu aizsardzība pret rīcību, kas apdraud šīs intereses. Finanšu regulas 135. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts – "lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisija izveido un uztur agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu". Saskaņā ar Finanšu regulas 135. panta 1. punkta otro daļu šīs sistēmas mērķis ir veicināt "a) tādu 2. punktā minēto personu vai subjektu agrīnu atklāšanu, kuri apdraud Savienības finanšu intereses" un "b) tādu 2. punktā minēto personu vai subjektu izslēgšanu, uz kuriem attiecas kāda no 136. panta 1. punktā minētajām izslēgšanas situācijām".

74 Otrkārt, provizorisku juridisko klasifikāciju var veikt tikai paneļkomiteja, "lai nodrošinātu minēto situāciju centralizētu novērtējumu", agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas ietvaros saskaņā ar Finanšu regulas 135. panta 4. punktu.

75 Treškārt, provizoriska juridiskā klasifikācija noteikti attiecas uz pašu pretendentu rīcību. Kā izriet no šī sprieduma 61. un 65. punktā minētajiem noteikumiem provizoriska juridiskā klasifikācija var attiekties tikai uz faktiem vai konstatējumiem, kas ir paredzēti šīs regulas 136. panta 1. punkta c), d), f), g) un h) apakšpunktā, un tādējādi tikai uz minētās regulas 135. panta 2. punktā paredzēto personu vai subjektu rīcību.

76 Ceturtkārt, provizoriska juridiskā klasifikācija attiecas uz faktiem vai konstatējumiem, kas būtībā atklāti vai izdarīti revīzijās vai izmeklēšanās, kuras veikušas Savienības vai attiecīgā gadījumā dalībvalstu kompetentās iestādes. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Finanšu regulas 142. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā ir paredzēts, ka Savienības finanšu intereses apdraudošu risku agrīna atklāšana ir balstīta uz informācijas nodošanu Komisijai, ko veic it īpaši Komisijas, tās izveidota Eiropas biroja vai izpildaģentūras kredītrīkotājs (Finanšu regulas 142. panta 2. punkta b) apakšpunkts) vai Savienības iestāde, Eiropas birojs vai aģentūra, kas nav minēti šīs regulas 142. panta 2. punkta b) apakšpunktā (Finanšu regulas 142. panta 2. punkta c) apakšpunkts) (pēc analoģijas. skat. spriedumu, 2019. gada 16. maijs, *Transtec*/Komisija, T-228/18, EU:T:2019:336, 52. punkts).

77 Jāatgādina arī, ka Finanšu regulas 136. panta 2. punkta ceturtajā daļā ir noteikts:

"Pirmajā daļā minētie fakti un konstatējumi ietver jo īpaši:

a) faktus, kas konstatēti *EPPO*, attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību atbilstoši Padomes Regulai (ES) 2017/1939, Revīzijas palātas, *OLAF* vai iekšējā revidenta veiktās revīzijās vai izmeklēšanās vai jebkādās citās pārbaudēs, revīzijās vai kontrolēs, par kuru veikšanu ir atbildīgs kredītrīkotājs;

b) tādus administratīvos lēmumus, kas nav galīgi un kuros var būt ietverti disciplināri pasākumi, ko veic kompetentā uzraudzības struktūra, kura ir atbildīga par profesionālās ētikas standartu piemērošanas pārbaudi;

c) faktus, kas minēti to personu un subjektu lēmumos, kuri īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu;

d) informāciju, ko saskaņā ar 142. panta 2. punkta d) apakšpunktu nosūtījuši subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu;

e) Komisijas lēmumus saistībā ar Savienības konkurences tiesību pārkāpumu vai valsts kompetentās iestādes lēmumi saistībā ar Savienības vai valsts konkurences tiesību pārkāpumu."

78 Piektkārt, līgumslēdzējai iestādei Finanšu regulas 143. pantā paredzētajā paneļkomitejā ir jāvēršas tikai tad, ja tās rīcībā esošie konstatētie fakti veido norādes, kas ir pietiekamas, lai izdarītu prezumpciju par pretendenta vainu. Kā Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, no visām iepriekš minētajām tiesību normām izriet – ja nav galīga sprieduma vai galīga administratīva lēmuma attiecībā uz pretendentu, līgumslēdzējai iestādei, ja tās rīcībā ir pietiekamas norādes, lai prezumētu, ka minētais pretendents ir vainīgs smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo darbību, ir jāvēršas paneļkomitejā, lai tā sniedz ieteikumu, kurā attiecīgā gadījumā būtu ietverta strīdīgo faktu provizoriska juridiska klasifikācija (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 16. maijs, *Transtec*/Komisija, T-228/18, EU:T:2019:336, 53. punkts).

79 Turklāt, pirmkārt, jānorāda, ka prasība par pietiekamām norādēm, lai varētu vērsties paneļkomitejā, atbilst sistēmas mērķiem agrīni atklāt un izslēgt pretendentus, kas apdraud Savienības finanšu intereses (skat. šī sprieduma 73. punktu). Otrkārt, šī prasība izriet no pareizas finanšu pārvaldības un snieguma principa (skat. Finanšu regulas II sadaļas 7. nodaļu), ciktāl tā novērš iepirkuma procedūras aizkavēšanu bez pamatota iemesla. Treškārt, šī prasība ir sekas paneļkomitejas lomai, kuras pienākums ir nevis veikt izmeklēšanu, bet sniegt ieteikumu, kurā attiecīgā gadījumā ir ietverta provizoriska juridiskā klasifikācija, kas attiecas uz faktiem un konstatējumiem, kuri iepriekš ir atklāti vai izdarīti revīzijās vai izmeklēšanās, ko veikušas Savienības kompetentās iestādes (skat. šī sprieduma 76. punktu). Ceturtkārt, prasība par pietiekamām norādēm izriet no provizoriskas juridiskas kvalifikācijas tvēruma, ciktāl tā attiecas uz pretendenta rīcību, ja nav galīga sprieduma vai galīga administratīva lēmuma (skat. šī sprieduma 65. punktu), un tādējādi nevar būt balstīties tikai uz pieņēmumu.

80 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jāpārbauda, vai šajā gadījumā Komisijai bija pienākums vērsties paneļkomitejā, lai tā sniegtu ieteikumu, kurā attiecīgā gadījumā būtu ietverta provizoriska juridiskā klasifikācija par *ADS* rīcību. Tādējādi ir jāpārbauda, vai Komisijas rīcībā bija pietiekamas norādes, kas ļāva prezumēt, ka *ADS* ir vainojama smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo darbību, kas apdraud Savienības finanšu intereses, tostarp it īpaši nolīguma noslēgšanā ar citām personām vai citiem subjektiem ar nolūku izkropļot konkurenci vai mēģinājumā iegūt konfidenciālu informāciju, kas tai varētu sniegt nepamatotas priekšrocības strīdīgā konkursa dialoga laikā.

81 Šajā gadījumā no lietas materiāliem un galveno lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumiem izriet, ka vienīgais elements, kas bija Komisijas rīcībā saistībā ar iespējami prettiesisko *ADS* rīcību, bija 2020. gada 23. decembra vēstule. Ar šo vēstuli prasītāja būtībā lūdza Komisiju vispirms apturēt strīdīgo konkursa dialogu, jo pastāvēja "aizdomas, ka *ADS* darbinieks ir pārkāpis tās komercnoslēpumu", kas, kā uzskata prasītāja, izriet no faktiem, kurus tā bija darījusi zināmus Komisijai, pēc tam veikt izmeklēšanu par šo jautājumu un, visbeidzot, attiecīgā gadījumā izslēgt *ADS* no strīdīgā konkursa dialoga (skat. šī sprieduma 15. punktu).

82 Šajā ziņā, pirmkārt, jānorāda, ka apgalvojumi, ko prasītāja ir paudusi 2020. gada 23. decembra vēstulē un kas ir atgādināti šī sprieduma 16. punktā, neattiecas uz faktiem un konstatējumiem, kuri ir paredzēti Finanšu regulas 136. panta 2. punkta ceturtās daļas a)–e) apakšpunktā.

83 Otrkārt, ir jānorāda – lai gan prasītāja ir atsaukusies uz izmeklēšanas procedūru, kas valsts kompetentajās iestādēs notiek saistībā ar attiecīgajiem faktiem, minētā procedūra tika uzsākta pēc tās sūdzības saņemšanas saistībā ar iespējamu Vācijas Federatīvās Republikas tiesību aktu komercnoslēpuma jomā pārkāpumu, kuru ir izdarījis tās bijušais darbinieks, nevis *ADS* (skat. šī sprieduma 16. punktu).

84 Kā izriet no šī sprieduma 75. punkta, Finanšu regulas 136. panta 2. punktā paredzētā provizoriskā juridiskā kvalifikācija un tādējādi vēršanās paneļkomitejā var attiekties tikai uz pašu pretendentu rīcību. Tādējādi bijušā darbinieka apgalvotā rīcība, kas ir minēta 2020. gada 23. decembra vēstulē, nevar būt pietiekama norāde, lai vērstos minētajā paneļkomitejā.

85 Treškārt, jānorāda, ka 2020. gada 23. decembra vēstulei nebija pievienots neviens pierādījums, kas varētu pierādīt tajā minētos apgalvojumus.

86 No tā izriet, ka 2020. gada 23. decembra vēstulē minētos apgalvojumus nevarēja uzskatīt par faktiem vai konstatējumiem, kas varētu būt pietiekamas norādes, lai pamatotu prezumpciju par *ADS* vainu, kura pamato vēršanos paneļkomitejā.

87 Šādā kontekstā ir jāpārbauda, vai Komisijai tomēr bija pienākums pārbaudīt 2020. gada 23. decembra vēstulē minētos apgalvojumus.

88 Šajā ziņā, pirmām kārtām, ir jānorāda, ka 2020. gada 23. decembra vēstulē prasītāja nav minējusi nekādu pašas *ADS* rīcību, izņemot to, ka *ADS* bija pieņēmusi darbā prasītājas bijušo darbinieku (skat. šī sprieduma 16. punktu). Principā tikai tas vien, ka iepirkuma procedūras laikā pretendents ir pieņēmis darbā cita pretendenta bijušo darbinieku, nav norāde uz šī pirmā pretendenta rīcību, kas varētu būt smags pārkāpums saistībā ar profesionālo darbību. Turpretim dalība kādā iepirkuma procedūrā nevar būt šķērslis minētās procedūras laikā īstenot pretendentu (un to darbinieku vai bijušo darbinieku) tiesības slēgt darba līgumus vai veikt ar darba tiesībām saistītas darbības.

89 Otrām kārtām, jānorāda, ka 2020. gada 23. decembra vēstulē prasītāja ir minējusi dažas darbības, ko veikusi nevis *ADS*, bet tās bijušais darbinieks. Konkrētāk, prasītāja ir minējusi, ka tās bijušā darbinieka datorā tā ir atradusi 2019. gada 21. jūnija motivācijas vēstuli, kas adresēta *ADS* priekšsēdētāja izpildvietniekam un kurā bijušais darbinieks ir norādījis, ka viņa pāriešana no prasītājas pie *ADS* "varētu arī mainīt [prasītājas] perspektīvas un konkurētspēju attiecībā pret [*ADS*] saistībā ar nākotnes iegādes mērķiem". 2020. gada 23. decembra vēstulē prasītāja ir apgalvojusi arī, ka bijušā darbinieka datora analīze pierādīja, ka viņš varētu būt nokopējis atbilstošos datus, ko bija saņēmis, sagatavojot tās piedāvājumu strīdīgajam konkursa dialogam, proti, tehnisko informāciju un koncepcijas, piedāvājumu stratēģijas, konkurētspējas novērtējumu, cenu un cenu detaļu stratēģijas. Šajā pašā vēstulē prasītāja arī ir apgalvojusi, ka kopš 2020. gada aprīļa, proti, dažus mēnešus pēc bijušā darbinieka pieņemšanas darbā, *ADS* viņu bija iecēlusi par tās struktūras vadītāju, kas ir iesaistīta strīdīgajā konkursa dialogā, proti "Head of Space Systems Germany", kurā viņš pildīja tās pašas funkcijas, ko viņš iepriekš bija pildījis pie prasītājas.

90 Jākonstatē, ka ar šiem apgalvojumiem prasītāja būtībā norādīja, ka tās bijušais darbinieks ir pārkāpis tās komercnoslēpumu, jo ir nelikumīgi ieguvis konfidenciālu tās informāciju, kas strīdīgā konkursa dialoga laikā *ADS* varēja sniegt nepamatotu priekšrocību (skat. šī sprieduma 16. punktu).

91 Tomēr šāds pārkāpums, ja pieņem, ka tas ir pierādīts, katrā ziņā nav norāde uz pašas *ADS* rīcību un tādējādi nevar pamatot prezumpciju par tās vainu.

92 Turklāt ir jākonstatē, ka 2020. gada 23. decembra vēstulē prasītāja nav izvirzījusi nevienu konkrētu argumentu, lai pierādītu, ka *ADS* ar bijušā darbinieka starpniecību ir ieguvusi jebkādu konfidenciālu informāciju un ir izmantojusi to strīdīgajā konkursa dialogā. Savukārt minētajā vēstulē prasītāja ir tikai apgalvojusi, ka *ADS* būtu varējusi iegūt konfidenciālu tās informāciju, kas tai varētu būt sniegusi nepamatotu priekšrocību strīdīgajā konkursa dialogā (skat. šī sprieduma 16. punktu). Šis neskaidrais un hipotētiskais apgalvojums nevar būt pietiekama norāde šī sprieduma 78. punktā minētās judikatūras izpratnē.

93 2020. gada 23. decembra vēstulē nav ietverts neviens konkrēts elements, kas ļautu identificēt iespējamo konfidenciālo prasītājas informāciju, kuru varētu būt ieguvis bijušais darbinieks, kura būtu nodota *ADS* un kuru tā būtu izmantojusi strīdīgajā konkursa dialogā, kas tādējādi tai piešķirtu nepamatotu priekšrocību. Minētajā vēstulē prasītāja ir tikai minējusi, ka bijušais darbinieks bija iesaistīts tās piedāvājuma tehniskās daļas "stratēģijā" un "stratēģijā" saistībā ar cenu un cenas aprēķinu. Šie pārāk vispārīgie apgalvojumi nesniedz nekādu konkrētu norādi, kas ļautu identificēt iespējamo konfidenciālo informāciju, par kuru varētu būt runa.

94 It īpaši nevienā brīdī prasītāja 2020. gada 23. decembra vēstulē nav minējusi kādu tās piedāvājuma tehnisko elementu, ko tās bijušais darbinieks būtu nodevis *ADS* un ko *ADS* būtu nepamatoti izmantojusi strīdīgajā konkursa dialogā. Tāpat arī prasītājas piedāvājuma cenas "stratēģija", kas esot bijusi zināma bijušajam darbiniekam, minētajā vēstulē nekādā ziņā nav precizēta.

95 Turklāt jānorāda, ka no 2020. gada 23. decembra vēstules izrietēja, ka bijušais darbinieks bija pārtraucis darbu pie prasītājas neilgi pēc tās pārskatītā piedāvājuma iesniegšanas strīdīgā konkursa dialoga otrajā posmā. Tādējādi bijušajam darbiniekam katrā ziņā nevarēja būt informācijas nedz par dialogu, kas notika starp prasītāju un EKA trešajā posmā, nedz par prasītājas galīgā piedāvājuma saturu, kurš tika iesniegts 2020. gada oktobrī, proti, gandrīz vienu gadu pēc tam, kad bijušais darbinieks bija pārtraucis darbu pie prasītājas (skat. šī sprieduma 13. un 16. punktu). Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem un no Komisijas atbildēm uz jautājumiem, ko tai tiesas sēdē uzdeva Vispārējā tiesa, "iepirkuma nosacījumi uzaicinājumam iesniegt galīgo piedāvājumu", kuri pretendentiem tika nosūtīti 2020. gada augustā (skat. šī sprieduma 13. punktu), ietvēra grozījumus salīdzinājumā ar iepriekšējiem "Iepirkuma nosacījumiem uzaicinājumam iesniegt pārskatītu piedāvājumu". It īpaši satelītu piegādes termiņš tika saīsināts gandrīz par gadu, termiņš, kurā līgumslēdzējai iestādei jāīsteno iespēja iegādāties citus satelītus papildus sākotnējam skaitam (skat. šī sprieduma 7. punktu), tika pagarināts par četrpadsmit mēnešiem un dažu satelītu kvalifikācija vienai vai dubultai palaišanai tika grozīta. Šādi grozījumi pēc sava rakstura nevar neietekmēt tehniskos un finanšu nosacījumus, ko pretendenti iesnieguši savos galīgajos piedāvājumos.

96 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisijai nebija pienākuma pārbaudīt 2020. gada 23. decembra vēstulē ietvertos apgalvojumus, ciktāl šie apgalvojumi – ja pieņem, ka tie ir pierādīti,– nevarēja būt pietiekamas norādes, lai pamatotu prezumpciju par *ADS* vainu, kas pamato vēršanos paneļkomitejā.

97 Šos vērtējumus neatspēko prasītājas arguments, ka EKA lūdza *ADS* sniegt informāciju par bijušo darbinieku tikai 2021. gada 29. janvārī, proti, pēc apstrīdēto lēmumu pieņemšanas. Papildus tam, ka šis lūgums tika pausts pēc otrās prasītājas vēstules, kas datēta ar 2021. gada 28. janvāri (skat. šī sprieduma 23. punktu), un tādējādi pēc apstrīdēto lēmumu pieņemšanas, jāsecina – tas, ka

informācija *ADS* tika lūgta pēc apstrīdēto lēmumu pieņemšanas, neietekmē to likumību, ņemot vērā, ka nav pienākuma vērsties paneļkomitejā (skat. šī sprieduma 86. punktu) un ka prasītājas apgalvojumi neattiecas uz jomu, kura ietilpst Savienības iestāžu, aģentūru vai struktūru izmeklēšanas pilnvarās (skat. šī sprieduma 96. punktu).

98 Turklāt jākonstatē, kā to ir darījusi Komisija, ka prasītāja par savām aizdomām Komisiju informēja tikai 2020. gada 23. decembra vēstulē, lai gan kopš 2019. gada novembra tā bija likusi analizēt bijušā darbinieka datoru, kā tā to ir atzinusi prasības pieteikumā, un jau 2020. gada martā tā Vācijas kompetentajās iestādēs bija iesniegusi sūdzību pret bijušo darbinieku (skat. šī sprieduma 16. punktu). Šajā laikposmā, proti, no 2019. gada novembra līdz 2020. gada decembrim, strīdīgais konkursa dialogs pārgāja no otrā posma uz trešo posmu, kas sākās 2020. gada augustā, jo prasītāja savu galīgo piedāvājumu bija iesniegusi 2020. gada oktobrī (skat. šī sprieduma 13. punktu). Šī prasītājas rīcība norāda, ka prasītāja pati vismaz ilgā laikposmā un pat sava galīgā piedāvājuma iesniegšanas laikā neuzskatīja, ka bijušā darbinieka aizdomīgā rīcība varēja sniegt *ADS* nepamatotu priekšrocību strīdīgajā konkursa dialogā.

99 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisija nav pārkāpusi nedz savu pienākumu vērsties paneļkomitejā, nedz *a fortiori* šī sprieduma 65. punktā minēto trešo izslēgšanas kritēriju.

100 Tādējādi pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

[..]

Par otro pamatu, kas attiecas uz pienākuma pārbaudīt nepamatoti lētus piedāvājumus pārkāpumu

113 Prasītāja būtībā apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi Finanšu regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 23.1. un 23.2. punktu, ciktāl tā nav īstenojusi tajos paredzētos divus posmus, lai nodrošinātu, ka *ADS* galīgais piedāvājums nav nepamatoti lēts, lai gan uz to bija norādes. *ADS* galīgā piedāvājuma cena esot bijusi būtiski zemāka nekā *TASI* un prasītājas galīgo piedāvājumu cena, un tādējādi Komisija nevarēja tikai norādīt, ka šis piedāvājums tai nešķiet nepamatoti lēts.

114 Komisija un personas, kas iestājušās lietā, apstrīd šos argumentus.

115 Saskaņā ar Finanšu regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 23.1. punkta pirmo daļu, ja konkrēta līguma gadījumā piedāvājumā piedāvātā cena vai izmaksas šķiet nepamatoti zemas, līgumslēdzēja iestāde rakstveidā pieprasa sīkāku informāciju par tiem elementiem, kuri veido cenu vai izmaksas un kurus tā uzskata par būtiskiem, un sniedz pretendentam iespēju iesniegt savus apsvērumus. Saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 23.2. punktu līgumslēdzēja iestāde piedāvājumu noraida tikai tad, ja sniegtie pierādījumi apmierinoši neizskaidro piedāvāto zemo cenu vai izmaksas.

116 No šīm tiesību normām izriet, ka vērtējumu, vai pastāv nepamatoti lēti piedāvājumi, līgumslēdzējas iestādes veic divos posmos (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. jūlijs, *European Dynamics Luxembourg* u.c./Eiropas Savienības Dzelzceļa aģentūra, T-392/15, EU:T:2017:462, 87. punkts).

117 Vispirms līgumslēdzējai iestādei ir jānovērtē, vai iesniegtie piedāvājumi "šķiet" nepamatoti lēti (skat. Finanšu regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 23.1. punktu). Darbības vārda "šķiet" lietojums Finanšu regulā nozīmē, ka līgumslēdzēja iestāde veic *prima facie* novērtējumu par

piedāvājuma nepamatoti lēto raksturu. Tādējādi Finanšu regula neliek līgumslēdzējai iestādei pēc savas ierosmes veikt katra piedāvājuma elementu detalizētu analīzi, lai konstatētu, ka tas nav nepamatoti lēts. Tādējādi vispirms līgumslēdzējai iestādei ir tikai jānoskaidro, vai iesniegtajos piedāvājumos ir norāde, kas var radīt aizdomas, ka tie varētu būt nepamatoti lēti (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. jūlijs, *European Dynamics Luxembourg* u.c./Eiropas Savienības Dzelzceļa aģentūra, T-392/15, EU:T:2017:462, 88. punkts).

118 Pēc tam, ja ir norādes, kas var radīt aizdomas, ka piedāvājums varētu būt nepamatoti lēts, līgumslēdzējai iestādei ir jāpārbauda piedāvājuma elementi, lai pārliecinātos, ka tas nav nepamatoti lēts. Ja līgumslēdzēja iestāde veic šo pārbaudi, tai ir pienākums minētā piedāvājuma iesniedzējam sniegt iespēju izteikties, kādēļ tas uzskata, ka tā piedāvājums nav nepamatoti lēts. Tad līgumslēdzējai iestādei ir jāizvērtē iesniegtie skaidrojumi un jānosaka, vai aplūkotais piedāvājums nav nepamatoti lēts, un tādā gadījumā tai tas ir jānoraida (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. jūlijs, *European Dynamics Luxembourg* u.c./Eiropas Savienības Dzelzceļa aģentūra, T-392/15, EU:T:2017:462, 89. punkts).

119 Jēdziens "nepamatoti lēts piedāvājums" Finanšu regulā nav definēts. Tomēr ir jau nospriests, ka piedāvājuma nepamatoti lētais raksturs būtu jāizvērtē salīdzinājumā ar piedāvājuma elementiem un salīdzinājumā ar attiecīgo pakalpojumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 16. maijs, *Transtec*/Komisija, T-228/18, EU:T:2019:336, 69. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).

120 Turklāt no judikatūras izriet, ka norādes, kas var radīt aizdomas, ka piedāvājums varētu būt nepamatoti lēts, var pastāvēt it īpaši tad, ja nav skaidrs, pirmkārt, vai piedāvājums atbilst tās valsts tiesiskajam regulējumam, kurā pakalpojumi ir jāsniedz, saistībā ar personāla atalgojumu, iemaksām sociālā nodrošinājuma sistēmā, atbilstību darba drošības un veselības noteikumiem un pārdošanu par dempinga cenām, un, otrkārt, vai piedāvātajā cenā ietilpst visas piedāvājuma tehnisko elementu radītās izmaksas. Tāpat ir gadījumā, kad iesniegtajā piedāvājumā piedāvātā cena ir būtiski zemāka nekā citu iesniegto piedāvājumu cena vai parastā tirgus cena (skat. spriedumu, 2019. gada 16. maijs, *Transtec*/Komisija, T-228/18, EU:T:2019:336, 72. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).

121 Prasītāja norāda, ka atšķirība starp *ADS* galīgā piedāvājuma cenu un citu pretendentu galīgo piedāvājumu cenām ir norāde, kas var radīt aizdomas, ka *ADS* piedāvājums varētu būt nepamatoti lēts, un tam vajadzēja likt Komisijai pārbaudīt šī piedāvājuma elementus, lai pārliecinātos, ka tas nav nepamatoti lēts.

122 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Komisija *ADS* piedāvājumu ir izvēlējusies, pamatojoties uz piedāvājumu klasifikāciju, ko veikusi vērtēšanas komisija (skat. šī sprieduma 17. punktu). Tādējādi, tā kā tika izvēlēts *ADS* piedāvājums, no tā netieši, bet noteikti izriet, ka Komisija – tāpat kā vērtēšanas komisija – uzskatīja, ka nav norāžu, ka minētais piedāvājums ir nepamatoti lēts, un ka tādējādi nav lietderīgi lūgt precizējumus par šī piedāvājuma elementiem. Šo vērtējumu neatspēko prasītājas argumenti.

123 Pirmām kārtām, ir skaidrs, ka pastāv atšķirība starp *ADS* piedāvājuma cenu un *TASI* un prasītājas piedāvājumu cenu, kas attiecīgi ir 11,99 % un 13,9 %, proti, starp 707 679 174,75 EUR un attiecīgi 804 127 000 EUR un 822 786 000 EUR. Tomēr ir jau nospriests, ka tas vien, ka izvēlētā pretendenta piedāvājuma cena ir zemāka nekā cita pretendenta piedāvājuma cena, nevar būt pierādījums tam,

ka izvēlētā pretendenta piedāvājums ir nepamatoti lēts. Piedāvājums var būt lētāks nekā cits, neesot tomēr nepamatoti lēts (skat. spriedumu, 2017. gada 26. janvāris, *TV1*/Komisija, T-700/14, nav publicēts, EU:T:2017:35, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

124 Tieši tā tas ir šajā gadījumā. Atšķirība starp *ADS* galīgā piedāvājuma cenu un citu iesniegto piedāvājumu cenu pati par sevi nevar būt norāde uz *ADS* piedāvājuma nepamatoti lēto raksturu, ņemot vērā attiecīgā tirgus īpatnības.

125 Pirmkārt, jāatgādina, ka iepirkuma procedūra tika uzsākta konkursa dialoga formā, jo Komisija jau bija identificējusi un noteikusi savas vajadzības, bet vēl nebija noteikusi precīzus līdzekļus, kas ir vispiemērotākie to apmierināšanai (skat. šī sprieduma 6. punktu). Tādējādi piedāvājumu cenas lielā mērā bija atkarīgas no dažādiem tehniskiem risinājumiem un līdzekļiem, ko piedāvāja katrs pretendents, un tādējādi – no attiecīgajām izmaksām.

126 Otrkārt, strīdīgais konkursa dialogs attiecās uz tādu preču iegādi, kurām nebija tirgus cenas. Kā to tiesas sēdē atzina galvenie lietas dalībnieki, atbildot uz jautājumu, ko tiem uzdeva Vispārējā tiesa, no satelītu konkrētajām īpašībām izriet, ka tie nav preces, kurām var atrast standarta cenu vai tirgus cenu. Turklāt šajā gadījumā runa bija par tādu satelītu piegādi, kuru īpašības ir attīstījušās, lai nodrošinātu pāreju no *Galileo* satelītu pirmās paaudzes uz otro paaudzi (skat. šī sprieduma 7. punktu), un līdz ar to tādiem satelītiem, kuriem tirgus cenas vēl nevarēja būt.

127 Otrām kārtām, jākonstatē, ka – papildus cenas atšķirībai – prasītāja neizvirza konkrētu argumentu, lai pamatotu savu apgalvojumu, ka *ADS* piedāvājumam būtu vajadzējis šķist nepamatoti lētam. Tā it īpaši nenorāda uz iespējamu tās valsts tiesību aktu pārkāpumu, kurā pakalpojumi bija jāsniedz, vai uz to, ka *ADS* piedāvātajā cenā nav iekļautas visas izmaksas, ko rada tās piedāvājuma tehniskie elementi. Katrā ziņā ir jānorāda, ka no lietas materiāliem izrietošie elementi neapstiprina prasītājas apgalvojumu.

128 Jāatgādina, ka līguma piešķiršana bija balstīta uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, kurā cenas kritērijs veidoja 35 %, bet kvalitātes kritērijs – 65 % (skat. šī sprieduma 8. punktu). *ADS* galīgais piedāvājums bija klasificēts augstāk nekā prasītājas piedāvājums, ņemot vērā gan cenas kritēriju, gan kvalitātes kritēriju (skat. šī sprieduma 22. punktu).

129 Turklāt no strīdīgā konkursa dialoga aprakstošajiem dokumentiem, kuros ir ietverti nosacījumi, kas ir piemērojami katrā no tā trim posmiem (skat. šī sprieduma 10., 12. un 13. punktu), izriet, ka piedāvājumos ir jābūt ietvertam finanšu piedāvājumam, kurš atbilst tehniskajam piedāvājumam, kā arī detalizētiem finanšu elementiem, it īpaši atsevišķām finanšu tāmēm.

130 Šajā ziņā no lietas materiāliem izriet, ka vērtēšanas komisijai nebija radušās nekādas šaubas par *ADS* piedāvājuma novērtējumu, ņemot vērā kvalitātes kritērija ceturto apakškritēriju, kas attiecas uz pārvaldības, izmaksu aprēķina un piedāvāto darbu izpildes plānošanas piemērotību (skat. šī sprieduma 8. punktu). Turpretim no 2021. gada 19. janvāra vēstules un 2021. gada 22. janvāra faksa, kas ir minēti šī sprieduma 18. un 21. punktā, izriet, ka, runājot par šo apakškritēriju, *ADS* piedāvājums bija klasificēts otrajā vietā.

131 Turklāt no Komisijas 2022. gada 29. oktobra rakstveida atbildes uz jautājumu, ko Vispārējā tiesa bija uzdevusi 2022. gada 17. oktobra procesa organizatorisko pasākumu ietvaros, kā arī no šai atbildei pielikumā pievienotā dokumenta, par kuriem prasītāja tiesas sēdē iesniedza savus apsvērumus, izriet, ka pretendentu piedāvājumu finanšu elementus tie bija iesnieguši standarta datņu formā. Vispirms vērtēšanas komisijā šīs datnes tika pārbaudītas, izmantojot

programmatūru, kas saucas "ESA Costing Software (ECOS)" un kura izstrādāta, lai vispārīgi novērtētu cenu elementus piedāvājumos. Pēc tam, it īpaši saistībā ar *ADS* galīgo piedāvājumu, pamatojoties uz minētās programmatūras analīzi, tika sagatavota kopsavilkuma tabula, un šajā tabulā ir 21 cenu elementu apakškategorija, proti, darbaspēka un dažādu tehnisko elementu izmaksas, kā arī peļņas daļa. Visbeidzot iesniegto piedāvājumu finanšu elementus, tostarp *ADS* galīgā piedāvājuma finanšu elementus, novērtēja vērtēšanas komisijas apakšpalāta, kurā ir četrpadsmit locekļi, kuru uzdevums bija novērtēt iepriekš minēto ceturto apakškritēriju.

132 Tādējādi šajā gadījumā nav pierādīts, ka ir tādas norādes, kas Komisijai var radīt aizdomas, ka *ADS* piedāvājums varētu būt nepamatoti lēts. Tāpēc Komisijai nebija pienākuma veikt *ADS* piedāvājuma elementu pārbaudi šī sprieduma 118. punktā minētās judikatūras izpratnē, lai pārliecinātos, ka tas nav nepamatoti lēts.

133 Līdz ar to, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija nav pārkāpusi savus pienākumus saistībā ar nepamatoti lētu piedāvājumu pārbaudi.

134 Turklāt tiesas sēdē prasītāja ir minējusi, ka ar savu argumentu, ka nepietika ar to, ka Komisija tikai norāda, ka *ADS* piedāvājums tai nešķiet nepamatoti lēts, tā vēlējās vērst uzmanību uz pamatojuma nenorādīšanu.

135 Tomēr ir jākonstatē, ka šīs iespējamās pamatojuma neesamības pamatošanai prasītāja nenorāda nevienu autonomu argumentu, bet tikai pārmet Komisijai, ka tā nav veikusi pārbaudi saistībā ar nepamatoti lētu piedāvājumu esamību, un šis jautājums nav saistīts ar iebildi par būtisku formas prasību pārkāpumu, it īpaši pamatojuma nenorādīšanu apstrīdētajos lēmumos, bet ir saistīts ar šo lēmumu pamatotību. Kā izriet no šī sprieduma 132. punkta, šim iebildumam, kas attiecas uz to, ka Komisija ir pārkāpusi savus pienākumus saistībā ar nepamatoti lētu piedāvājumu pārbaudi, nevar piekrist.

136 Tāpēc otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

[..]

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz Komisijas pienākuma pieņemt autonomu lēmumu par līguma piešķiršanu, neizpildi

216 Prasītāja būtībā apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi pienākumu pieņemt autonomu lēmumu par līguma piešķiršanu, apstiprinādama tikai novērtējuma ziņojumā ietvertos rezultātus. Atbildība par *Galileo* programmu, kas Komisijai uzlikta ar Regulas Nr. 1285/2013 12. panta 1. punktu, tai rada pienākumu pieņemt autonomu lēmumu par līguma piešķiršanu strīdīgā konkursa dialoga ietvaros. Turklāt deleģēšanas nolīgumi, kas noslēgti starp Komisiju un EKA atbilstoši minētās regulas 15. pantam, nevar ierobežot vai grozīt šo Komisijas atbildību. Turklāt Komisijai novērtējuma ziņojumā ietvertais priekšlikums nav saistošs un tai pašai ir jāpārbauda pretendentu piedāvājumi vēl jo vairāk tāpēc, ka šajā gadījumā pastāv norādes par kļūdainu vērtēšanas komisijas vērtējumu, kam būtu bijis jāliek Komisijai veikt rūpīgāku minētā ziņojuma kontroli.

217 Komisija, ko atbalsta *ADS*, un Itālijas Republika apstrīd šos argumentus.

218 Pirmkārt, uzreiz ir jānoraida prasītājas arguments par Komisijas uzdevumiem *Galileo* programmas ietvaros.

219 Ir skaidrs, ka Komisijai ir jāuzņemas vispārīga atbildība par *Galileo* programmu un ka saistībā ar šīs programmas īstenošanas posmu tai ir jānoslēdz deleģēšanas nolīgums ar EKA, precizējot EKA uzdevumus it īpaši saistībā ar to līgumu piešķiršanu, kas ir saistīti ar šo sistēmu. Tieši deleģēšanas līguma ietvaros, kas ir noslēgts starp Komisiju un EKA, tai, rīkojoties Komisijas vārdā un uzdevumā, bija uzdots organizēt strīdīgo konkursa dialogu, lai gan Komisija saglabāja līgumslēdzējas iestādes statusu (skat. šī sprieduma 4. un 5. punktu).

220 Tomēr pretēji tam, ko, šķiet, norāda prasītāja, atbildība par *Galileo* programmu nevar grozīt vai pat palielināt Komisijas kā līgumslēdzējas iestādes pienākumus, un tie paliek tādi, kādi kopumā ir paredzēti Finanšu regulas VII sadaļā un – it īpaši saistībā ar publiskiem līgumiem, kas noslēgti *Galileo* programmas īstenošanas ietvaros, – Regulas Nr. 1285/2013 V nodaļā.

221 Otrkārt, katrā ziņā ir jānoraida prasītājas arguments par iespējamo Komisijas pienākuma pieņemt autonomu lēmumu par līguma piešķiršanu pārkāpumu.

222 Vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar Finanšu regulas 150. panta 1. un 2. punkta noteikumiem iepirkuma ietvaros iesniegtos piedāvājumus vērtē līgumslēdzējas iestādes iecelta vērtēšanas komisija. Turklāt līgumslēdzēja iestāde var atkāpties no vērtēšanas komisijas iecelšanas tikai šīs pašas regulas 168. panta 5. punktā paredzētajos gadījumos. No minētās regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 30.1. punkta izriet, ka vērtēšanas komisijas veiktā novērtējuma rezultāti tiek sniegti novērtējuma ziņojumā, kurā ir ietverts līguma piešķiršanas priekšlikums. Visbeidzot līgumslēdzēja iestāde pieņem lēmumu, vai nu apstiprinot novērtējuma ziņojumu, vai arī attiecīgā gadījumā norādot iemeslus, kuru dēļ nevar sekot novērtējuma ziņojumā paustajam ieteikumam, vai arī attiecīgā gadījumā norādot iemeslus, kuru dēļ tā ir nolēmusi nepiešķirt līgumu, saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 1. nodaļas 2. iedaļas 30.3. punktu.

223 No tā izriet, ka, pirmām kārtām, gadījumā, kad vērtēšanas komisiju ir iecēlusi līgumslēdzēja iestāde, šai komisijai ir jāveic iesniegto piedāvājumu novērtējums. Otrām kārtām, lai gan, protams, ir taisnība, ka līgumslēdzējai iestādei novērtējuma ziņojums nav saistošs, tomēr, ja līgumslēdzēja iestāde nolemj ievērot minētajā ziņojumā pausto priekšlikumu par līguma piešķiršanu, tās lēmums par piešķiršanu var būt balstīts uz minēto ziņojumu.

224 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka pretendentu galīgos piedāvājumus novērtēja vērtēšanas komisija, kurā ietilpst EKA, *GSA* un Komisijas pārstāvji un kura sava vērtējuma rezultātus iekļāva vērtējuma ziņojumā, pamatojoties uz kuru Komisija ir pieņēmusi apstrīdētos lēmumus (skat. šī sprieduma 14. un 17. punktu). Turklāt, kā to ir precizējusi Komisija, un prasītāja to neapstrīd, – šajā komisijā bija apmēram 70 tādu personu, kurām ir atbilstoša pieredze un kvalifikācija attiecībā uz līguma priekšmetu.

225 Tādējādi tas, ka apstrīdētie lēmumi ir pamatoti ar atsauci uz novērtējuma ziņojumu un Komisija ir apstiprinājusi vērtēšanas komisijas, kurai uzdots novērtēt iesniegtos piedāvājumus, viedokli, neietekmē apstākli, ka tos autonomi ir pieņēmusi Komisija kā līgumslēdzēja iestāde.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *OHB System AG* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas saistīti ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

3) Itālijas Republika un *Airbus Defence and Space GmbH* savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Costeira Kancheva Zilgalvis

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 26. aprīlī.

[Paraksti]